

28. 09. 2018

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW Gorzów Wlkp.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze

Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Kosynierów Gdyńskich 75

66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. [95] 7200 521, fax [95] 7200 346

www.lwkz.pl; delegatura.gorzow@lwkz.pl

ZN-G.5142.3.2018 [SKr]

Powiat Strzelecko-Drezdenecki
ul. Ks. St. Wyszyńskiego 7
66-500 Strzelce Krajeńskie

DECYZJA

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 7 p.1 i art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.) w związku z § 12, 13 Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) oraz art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Starosty Strzelecko-Drezdeneckiego z dnia 23.07.2018 r. (wpłynęło w dniu 25.07.2018 r.)

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela pozwolenia

na prowadzenie badań konserwatorskich, prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków jakim jest gmach dawnego sądu obwodowego położony na dz. ewid. nr 648 przy ul. Kościuszki 31 w Dredenku, wpisanego do rejestru KOK-I-365/91 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gorzowie Wlkp. z dnia 02.09.1991 roku, polegających na remoncie elewacji budynku wraz z wieżą, szczytami i detalem architektonicznym, zgodnie z dokumentacją projektową sporządzoną przez mgr Marię Śliwę i innych w Dredenku w dniu 12.06.2018 r. oraz programem prac konserwatorskich sporządzonym przez mgr Lidę Piotrowską-Cześniak w Toruniu-Dredenku we wrześniu 2018 r.

Badania konserwatorskie:

1. pobranie próbek i przeprowadzenie badań konserwatorskich zapraw do fugowania w celu uzyskania danych dotyczących frakcji i oryginalnej kolorystyki;
2. pobranie próbek z detalu wykonanego z piaskowca i przeprowadzenie badań petrograficznych w celu uzyskania danych fizycznych i chemicznych kamienia, a także w celu wskazania złoża z którego został wydobyty;
3. wykonanie badań konserwatorskich stolarki zewnętrznej od strony fasady i elewacji tylnej przez wykonanie odkrywek w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki;
4. pobranie próbek cegły w miejscach ewentualnych białyń wysoleń soli.

Elewacje ceramiczne:

1. oczyszczenie powierzchni cegieł przegrzaną parą wodną pod ciśnieniem urządzeniem typu myjka wysokociśnieniowa z zastosowaniem ciśnienia max 80 Bar i temp. do 140 stopni;
2. doczyszczanie poczerniałych powierzchni cegieł przy zastosowaniu np. 3 % do max 5%

roztworu HF, tj. kwasu fluorowodorowego nakładanego na powierzchnię nawarstwień na ceglach na 20 min, a następnie dokładnie spłukanie wodą;

3. mechaniczne usunięcie wszystkich starych, uszkodzonych spoin, uwaga: tam gdzie jest możliwe zaleca się ich usunięcie strumieniem zimnej wody pod odpowiednim ciśnieniem; uwaga: w przypadku mechanicznego usuwania fragmentów zniszczonych spoin należy zachować maksymalną ostrożność aby nie uszkodzić cegieł;

4. wzmocnienie powierzchni osłabionych i osypujących się cegieł odpowiednim rozpuszczalnikowym preparatem krzemoorganicznym typu Steinfestiger OH przeznaczonym do wzmacniania materiałów porowatych np. KSE OH firmy Remmers, Keim lub Coverax;

5. odsolenie cegły w miejscach ewentualnych białych wysoleń okładami z mieszaniny pulpy i bentonitu;

6. uzupełnienie wszystkich mniejszych ubytków cegły zaprawą do zabytkowych cegieł przy zastosowaniu adekwatnej kolorystyki do historycznej z dopuszczeniem do zastosowania preparatów Restauriermortel firmy Remmers, Keim lub zaprawy firmy Optolith;

7. dezynfekcja preparatem biobójczym wszystkich miejsc porażonych działaniem glonów i porostów preparatem gotowym firmy Remmers, Keim albo Optolith;

8. wykonanie w miejscach ubytków nowego spoinowania zaprawą wapienno-trasową o historycznych parametrach i frakcji przy zastosowaniu materiału gotowego firmy Remmers pn. Fugemortel lub zaprawę do fugowania firmy Keim lub zaprawę „Optosan” o odpowiednio dobranym składzie firmy Optolith; uwaga: dobór materiału do uzupełniania fugowania musi uwzględniać wyniki badań konserwatorskich;

9. wykonanie w przypadku nieszczelności odpływów naprawy systemu odprowadzania wody deszczowej; uwaga: w przypadku konieczności należy również poprawić lub naprawić obróbki i opierzenia blacharskie;

10. wykonanie hydrofobizacji powierzchni cegieł; uwaga: zalecane do hydrofobizacji są zwłaszcza powierzchnie skośne lub przy gzymsach, narażone na silną ingerencję wody opadowej oraz zaleganie śniegu;

11. oczyszczenie poręczy i innych detali mocowanych mechanicznie do elewacji i malowanie farbą matową do metalu w kolorze grafitowym.

Elementy z piaskowca:

1. oczyszczenie powierzchni piaskowca przy użyciu przegrzanej pary wodnej do temp. 140 stopni C i pod ciśnieniem ok. 80 Bar przy użyciu myjki wysokociśnieniowej z funkcją podgrzewania wody do stanu przegrzanej pary wodnej;

2. doczyszczanie piaskowca w miejscach nadal zaplamionych lub przebarwionych metodą chemiczną przy użyciu 3-5 % roztworu kwasu fluorowodorowego z późniejszym jego spłukaniem;

3. odsolenie zasolonych elementów z piaskowca metodą tzw. wymuszonej migracji soli do rozszerzonego środowiska np. przy pomocy okładów z ligniny lub mieszaniny pulpy, bentonitu i bardzo drobnego piasku;

4. uzupełnienie ubytków w piaskowcu odpowiednio dobraną zaprawą, w tym o odpowiednim uziarnieniu i nasiąkliwości po związaniu w stosunku do parametrów piaskowca, przy wykorzystaniu z produktów firm Remmers, Keim lub Optolith; uwaga: w przypadku konieczności stosowania fleków, należy użyć kamienia z oryginalnego złoża; uwaga: w miejscach scaleń dopuszcza się retuszowanie gotowymi lazurami produkcji firm: Keim lub Historic Lasur firmy Caparol; uwaga: dobór materiału powinien zostać ustalony na podstawie badań konserwatorskich;

5. uzupełnienie fug i szczelin między elementami z piaskowca i ceglami zaprawami Restauriermortel produkcji firm Remmers, Keim lub Optolith;

6. dezynfekcja całej powierzchni preparatem biobójczym dopuszczonym do stosowania do zabytkowych piaskowców takich firm jak: Remmers, Keim lub Optolith;

Granitowy cokół:

1. oczyszczenie powierzchni granitu przegrzaną parą wodną pod ciśnieniem z dodatkiem detergentu jonowo czynnego (np. firmy Karcher); uwaga: przed podjęciem czyszczenia należy wykonać próby w miejscu mało widocznym;
2. dezynfekcja i uzupełnienie fugowania bloków granitowych na tej samej zasadzie co elementów piaskowcowych, tj. zaprawą typu Restariermortel produkcji Remmers, Keim lub Optolith;
3. doczyszczanie piaskowca w miejscach nadal zaplamionych lub przebarwionych przy użyciu 3-5 % roztworu kwasu fluorowodorowego z późniejszym jego dokładnym opłukaniem.

Stołarka drzwiowa zewnętrzna (elewacja frontowa)

1. oczyszczenie powierzchni głównych drzwiowych przy zastosowaniu preparatu Scansol lub Abbeizer;
2. naprawa i malowanie drzwi w kolorze oryginalnym, ustalonym w wyniku badań konserwatorskich przy zastosowaniu farb firmy Tikkurila lub Beckers.

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków odmawia udzielenia pozwolenia na wymianę istniejącego historycznego mechanizmu zegarowanego i zastąpienia współczesnym zegarem elektronicznym

Termin ważności pozwolenia: 31 grudzień 2019 r.

Warunkami ważności decyzji jest spełnienie obowiązków polegających na:

- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek kierowania prac i badań przez osobę spełniającą wymagania określone w art. 37a ust. 1, 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4, 13 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek polegający na przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 3 a) imienia, nazwiska i adresu osoby; b) dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań określonych w art. 37 a ust. 1 pkt 1-2, c) i art. 37 c oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 3, o przyjęciu obowiązku kierowania badaniami, pracami i robotami;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1, 13 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych pozwoleniu prac i badań oraz robót budowlanych;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 3, 13, ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4, 13 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych

i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek dokonania odbioru końcowego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

U z a s a d n i e n i e

Planowane prace dotyczą gmachu dawnego sądu obwodowego położonego na dz. ewid. nr 648 przy ul. Kościuszki 31 w Drezdenku, wpisanego do rejestru KOK-I-365/91 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gorzowie Wlkp. z dnia 02.09.1991 roku. Wpisany do rejestru zabytek chroniony jest na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 1, 3 wyżej cytowanej ustawy prace konserwatorskie, roboty budowlane i badania konserwatorskie przy zabytku wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Wnioskiem z dnia 23.07.2018 r. (data wpływu: w dniu 25.07.2018 r.), Starosta Strzelecko-Drezdenecki, ul. Ks. kard. St. Wyszyńskiego 7, 66-500 Strzelce Krajeńskie wystąpił do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o udzielenie pozwolenia na prowadzenie prac przy budynku dawnego gmachu sądu obwodowego położonego przy ul. Kościuszki 31 w Drezdenku. Jak wynika z akt sprawy wnioskodawca jest jedyną stroną w przedmiotowym postępowaniu.

Budynek dawnego sądu obwodowego w Drezdenku został wzniesiony w 1885 roku w stylu neorenesansu północnego. Gmach posadowiono w miejscu wcześniejszego, ryglowego ratusza, do którego nawiązano w formie nowo wybudowanego obiektu oraz wieży. Budynek założony został na planie prostokąta. Jest to obiekt dwukondygnacyjny, podpiwniczony, z poddaszem, kryty dachem dwuspadowym, z wieżą zegarową usytuowaną w środkowej części bryły budynku. Elewacja frontowa od strony ulicy Kościuszki została zakomponowana jako trójosiowa, z ryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem. Elewacja boczna od strony ul. Warszawskiej zakomponowana jest jako jednoosiowa z ryzalitem. Wieża nakryta została smukłym hełmem z latarnią. Okładzinę elewacji stanowi cegła ceramiczna w kolorze czerwonym z detalem w postaci piaskowcowych gzymsów, kluczy nadokiennych, boni oraz podokienników i nadokienników. W osi centralnej elewacji frontowej umieszczono murowaną attykę zdobioną piaskowcowymi sterczynami w formie obelisków, lizenami, małżowinami oraz gzymsami, a także kulami. Kolejne dwie sterczyny w formie obelisków znajdują się w ścianie szczytowej budynku – od strony ul. Warszawskiej. Uzupełnieniem wystroju elewacji jest piaskowcowy portal mieszczący główne wejście zlokalizowany w obrebie elewacji frontowej. Pierwotnie pokrycie dachu budynku stanowił łupek mineralny, natomiast w jego miejsce w ostatnich dziesięcioleciach wprowadzono blachę miedzianą na rąbek stojący. Połacie dachu urozmaicone są dodatkowo wylotami kominów oraz wystawkami dachowymi.

Po dokonaniu analizy wniosku należy stwierdzić, że przedłożona dokumentacja projektowa wraz z programem prac konserwatorskich zagwarantuje zatrzymanie destrukcji i przyczyni się do odtworzenia wartości architektonicznych zabytku. Zarazem Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków odmówił wymiany istniejącego historycznego mechanizmu zegarowanego i zastąpienia współczesnym zegarem elektronicznym. Organ ochrony zabytków stoi na stanowisku, że taki sposób postępowania uniemożliwi w przyszłości konserwację historycznego mechanizmu.

Wobec powyższego na podstawie art. 92 ust. 6, art. 6 ust. 1 pkt 1, lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuję, że:

- Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.) uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.
- Stosownie do art. 47 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.) wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w

sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w niniejszym pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art.127a §1, art.130 § 4 Kpa).

Do wiadomości:

aa. (2288) D – 36.1.1+

Opracował: mgr Błażej Skaziński

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury